Prvi slovenski dnevnik v Zjedinjenih državah. Izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in the United States. Issued every day except Sundays and Holidays.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER, SEPTEMBER 21, 1903, AT THE POST OFFICE AT NEW YORK, N. Y., UNDER THE ACT OF CONGRESS OF MARCH 3, 1879.

ŠTEV. 177. NEW YORK, V PETEK, 29. JULIJA 1904. LETNIK XI.

Iz Port Arthurja.

Portarthursko vojno brodovje je ostavilo luko; Port Arthur nepremagljiv; pričakovati je važnih dogodkov.

VOJNI POROČEVALCI ODPOTOVALI V HARBIN. V BOJIH PRI TA CHE KIAO JE PADLO 5000 JAPONCEV.

Japonci nameravajo napasti otok Sahalin.

Chefoo, 29. julija. Kitajski potniki kteri so dospeli iz Port Arthurja, poročajo, da so tri velike ruske vojne ladije ostavile portarthursko luko. Imena dotičnih ladij Kitajcem niso znana. Najbrže se bodo združile z vladivostoško eskadro.

Včeraj je dospel semkaj tudi nek ruski častnik, da nakupi jeklo, ktero potrebujejo pri gradnji necega skladišča v Port Arthurju. Častnik izjavlja, da Japonci ne bodo nikoli osvojili mesta.

Petrograd, 29. julija. General Kuropatkin brzojavlja, da se položaj na bojišču ni spremenil, vendar je pa pričakovati važnih iznenadenj. Vsi vojni poročevalci so morali odpotovati v Harbin.

Tientsin, 29. julija. 10. in 11. ruski vojni kor sta dospela na bojišče in se pridružita vojski generala Kuropatkina.

Liao Yang, 29. julija. Ruski vojaki kteri so dobili povelje, da se morajo iz boja pri Ta Che Kiao umakniti, dasiravno bi Japonce lahko pognali, so zelo nejevoljni.

Rusko topništvo je imelo izvrstne pozicije in vse baterije so zamogle pri bombardiranju jedna drugo podpirati. Drugi dan bojevanja so Rusi poslali med Japonce 4016 granat, tako, da so japonske baterije morale večkrat utihniti.

Polkovnik Pačenko, čigar baterija se je odlikovala, se je rešil na čudovit način. Ko se je neka granata razletela, vrgla ga je v zrak, vendar je pa zopet vstal in vodil boj dalje. Na to so Rusi Japonce z bajoneti pregnali, tako, da so v skrajnem neredu bežali. V smrtenih in ranjenih je bilo nad 5000 Japoncev. Kljub tako sijajnem ruskem vspehu so pa dobili Rusi povelje iz Ta Che Kiao odpotovati.

London, 28. julija. Državni tajnik inostranih del dobil je od ruske vlade zagotovilo, da bode Anglija dobila za razdejanje angležkega parnika Knight Commander popolno zadoščenje. Razmerje med Anglijo in Rusijo ni več tako napeto, tako, da se ni bati komplikacij.

Petrograd, 28. julija. Tukaj se zatrjuje, da sta odpluli ruski križarki "Don" in "Ural" na Rudeče morje, da nadomestiti odpozvani križarki "St. Peterburg" in "Smolensk".

Tokio, 28. julija. Rusko vladivostoško brodovje pojavilo se je obobrežju pokrajine Awa, 200 milj jugozapadno od Yokohame.

Paris, 28. julija. Ruske vladivostoške križarke dobivajo na prostem morju potrebni premog, ne da bi se s tem zamudile na svojem potu.

Ovirani železnični promet.

Rochester, N. Y., 28. julija. Na jugu Angelice, se je odtrgal kraj železniške proge komad zemlje, kteri je pokril tir v dolgosti 75 čevljev. Železnica je najela nad 100 delavcev, da odnašajo zemljo, vsled ktere je železniški promet povsem vstavljen. Vsa okolica in vrtovi so opustošeni.

Roparski napad.

Colorado Springs, Colo., 28. julija. Semkaj je dospel bivši čuvaj rova Portland, William Amole, in pripoveduje, da je bilo v Victorju v vojaškem zaporu. Ko so ga izpustili, napadli so ga štirje zakrinkani možje in mu odvzeli vse kar je imel.

Iz razstave.

St. Louis, Mo., 29. julija. Včeraj so zaprli vse uhode v razstavo, kajti vstopnina je znašala manj, nego bi bilo treba plačati varuhom, ki čuvajo vrata. Dne 1. avgusta bode razstavno vodstvo vsem uslužbencem znižalo plačo od 5 do 20%.

"Nothing to arbitrate!"

POSESTNIKI CHICAŠKIH KLAVNIC SE NE ZMENIJO ZA POSREDOVANJE NEPRISTRANEGA RAZSODIŠČA.

Boj se mora izvojevati. — V New Yorku so razmere še normalne.

PRVA ŽRTEV.

Chicago, Ill., 28. julija. Vsi včerajšnji poskusi potom posredovanja končati štrajk vslužbencev tukajšnjih mesarjev, so bili popolnoma brezvspešni. Mesarji so predlog v sklenitvi miru jednostavno zavrnili in izjavili, da v nadalje ne bodo več obravnavali s zastopniki delavskih organizacij, ker so slednje prejšnjo pogodbo prelomile.

Ko so delavski vodje o tem zvedeli, izjavili so: "Tudi mi se zamoremo toliko časa bojevati, kakor posestniki klavnic."

Štrajkarji so drage volje sprejeli ponujeno jim posredovanje nepristranega razsodišča, toda posestniki klavnic so kratkomalo izjavili: "There is nothing to arbitrate."

Radi tega so pričeli štrajkarji razpostavljati svoje straže. Vozniki so brez izjeme z delom prenehali in danes vozijo pisarniški uradniki vozove polne mesa po mestu. Policija je priredila vse potrebno za varstvo neunijskih delavcev, kteri delajo v klavnicah.

Vsi vozovi morajo sedaj voziti po Halstead St., kjer tvori policija špalir.

Tukajšnja Hensner Baking Co., katera je pekla kruh za neunijske delavce, danes ni poslala kruha neunijskim delavcem. Predsednik imenovane družbe je izjavil, da neunijskim delavcem ne more pošiljati kruha, dokler mu mesarji ne jamčijo, da njegovih voznikov štrajkarji ne bodo napadli.

Nakladalci so ostali še pri delu.

Prva žrtev štrajka je umrla danes v tukajšnjej Continental bolnici. Umrl je namreč Clarence Hall, kterega je nekdo minoli torek ustrelil v trebuh.

Josipa Varama so našli danes pred njegovim stanovanjem nezavestnega ležati. Krvavel je iz mnozih ran. Napadli so ga namreč štrajkarji. Dva sumljiva so zaprli.

Newyorški zastopniki mesarjev izjavljajo, da v New Yorku sploh ni občutiti štrajka. Mali prodajalci mesa izkoriščajo sedanji položaj in računajo svojim odjemalcem meso dražje, nego poprej. Meso dobivajo po istej ceni, kakor pred štrajkom, v mnozih slučajih celo ceneje. Zaloga v newyorških hladilnicah je še uprav ogromna. Mali prodajalci mesa so z samovoljno podražitvijo mesa napravili največjo neumnost, kajti s tem strašijo odjemalce. Newyorški delavci mesarjev še vedno delajo.

Chicago, Ill., 29. julija. Tukajšnji mesarji imajo sedaj na razpolago 13,479 neunijskih delavcev, dočim znaša število štrajkarjev 25,420.

Ubegli kaznjenci.

Hendersonville, N. C., 29. julija. V minolej noči všlo je iz tukajšnjih zaporov šest kaznjencev. Ječe so odprli z ponarejenim ključem, kterega so dobili pri prijateljih, ko so bili na delu.

Male novice

— V Lancasterju, Pa., je 26letni mašinist James W. Good v ljubosumnosti svojo 17letno soprogo in samega sebe ustrelil.

— Bivši član kongresa, John A. Morrison iz Cochranville, aP., je umrl v 90 letu svoje dobe.

— V času od 1. januarja do 27. julija so v denarnej livarni v San Francisco, prelili 77,866 japonskih srebrnih yenov v filipinski denar.

— V Minow Ford, Tenn., pripetila se je razstrelba parnega kotla tamošnje parne žage. Mašinist Durham je bil na mestu usmrten. Dve osobi sta smrtno ranjeni.

— V Providence R. I., je 50letni italijanski delavec Salvatore Merlo ustrelil svojo omoženo posinovljenko, svojo soprogo in samega sebe.

— V Mora, Minn., zgorelo je dvajnajst poslopij. Škoda znaša $70,000.

Roosevelt sprejel.

PREDSEDNIK JE SPREJEL PONUJENO MU PREDSEDNIŠKO KANDIDATURO ZA LETOŠNJE VOLITVE.

Tem povodom je govoril daljši govor, in zagovarjal politiko republikanske stranke.

SLAVJE V OYSTER BAY.

Oyster Bay, 28. juliaj. Včeraj točno opoludne dospel je semkaj odbor republikanske stranke, da obvesti Roosevelta o odbranju njega prihodnjim republikanskim predsedniškim kandidatom.

V Oyster Bayu so pozdravili došlece z 21 streli. Kandidat Roosevelt je v govoru, kteri je obsezal 3100 besedi, opisal natančno republikansko politiko, ktera mora biti tudi v nadalje taka, kakor dosedaj, kajti le na ta način je mogoče deželi zagotoviti še nadaljno prosperiteto.

Z ozirom na postopanje proti velikim organizacijam, ali takozvanim trustom, povdarjal je predsednik, da se proti njim ravna po zakonih. Kljub temu, da je vlada kupila ozemlje za gradnjo panamskega prekopa, ima še vedno v državnem zakladu prebitka v znesku $161,000,000, kar služi v najbolji dokaz, o zdravej finančnej podlagi dežele pod republikansko upravo. Republikanska stranka je uvedla tarif, kteri je dovedel materijelno blagostanje dežele do največje stopinje. Stranka ostane zvesta reciprociteti z drugimi ljudstvi, kakor je to govoril že pokojni predsednik McKinley povodom svojega zadnjega govora.

Organizacije kapitala, kakor tudi one dela so naravnost posledica našega obrtnega razvoja.

Po običajnih govorih vršil se je pri predsedniku luncheon.

Rear-admiral Taylor umrl.

Washington, 28. julija. Oddelku vojne mornarice se brzojavlja iz Copper Cliffs, Canada, da je tamkaj umrl rear-admiral Henry Clay Taylor, šef ameriškega navigacijskega biroa. Njegovo truplo bodo prepeljali semkaj. Pokopali ga bod brez najmanjših vojaških časti, ker je tako določil v svojem testamentu.

Pokojnik je bil rojen dne 4. marca 1845 v Washingtonu, D. C.

Francija in Vatikan.

Rim, 28. julija. Vatikanci so poslali včeraj francoski vladi odgovor na njen ultimatum, s kterim je francoska vlada zahtevala, da Vatikan prekliče svoje povelje, ktero je izdal dvema francoskima škofoma, ktera bi morala priti v Rim. Tega Vatikanci nečejo storiti in se sklicujejo na cerkveno jurisdikcijo, s ktero pa konkordat nima posla.

Francija in Maroko.

Toulon, Francija, 28. julija. Oklopna križarka "Kleber" in križarka tretjega reda "Galilee", odpluli sta v Tanger, Maroko, z naročilom, da morati biti tamkaj francoskemu poslaniku na razpolago.

Uradniki vojnega ministerstva naznajajo, da je pot francoskih vojnih ladij povsem miroljubna, da sta pa obe ladiji morali tjekaj odpotovati radi skoraj neznaih razmer v Maroku.

Mobilizacija v Maroku.

Tanger, Maroko, 29. julija. Semkaj je dospela angležka križarka Hermine. Njen prihod je v zvezi z nemiri v tukajšnjem mestu.

Iz Fesa se poroča, da zbira sultan izven mesta večjo vojsko. Pri mestnem ozidju so že zgradili sultanov šotor, kajti sultan bode svoje čete vodil osobno proti pretendentu, kteri zbira vstaše v Tazi in Uidi.

Bellova bojazen.

Denver, Colo., 28. julija. Generalni pobočnik Sherman M. Bell izjavlja, da se ne strinja z nazori governerja Peabodija, kteri trdi, da je okraj Cripple Creek dovoljno pacificiran, tako, da milica ni več potrebna, "General" je mnenja, da se bodo sedaj, ko je milica odpozvana, nemiri zopet obnovili, kajti štrajk še ni končan.

Newyorška Mafija.

NEPOZNANI ITALIJANI SO PO GROZILNIH PISMIH PRIREDILI RAZSTRELBO PRED HIŠO PAGGLIOLIANO.

Atentat so izvršili, ker se za zahtevo, plačati jim dva tisoč dolarjev ni zmenil.

LA MANO NERA.

Tajna italijanska organizacija imenom "La mano nera", že dalj časa pisari newyorškim premožnim Italijanom grozilna pisma, s kterim zahteva od njih večje svote denarja.

Grocer Ciro Paggioliano, 252 Elizabeth St., dobil je 13 tacih pisem, s kterimi so pisalci zahtevali od njega zlačilo $2000. Ker pa tega ni storil, so lopovi včeraj proti dnevu pred njegovo hišo razstrelili dinamitno bombo ktera pa k sreči ni napravila mnogo škode.

Imenovani grocer je uverjen, da so to storili člani imenovane tajne organizacije, kteri so mu pisali počenši z 13. julijem, do razstrelbe — 13 grozilnih pisem.

Tudi drugi Italijani so dobili taka grozilna pisma, toda iz strahu o tem niso naznanili policiji.

Slovenske novosti.

— Iz Pittsburga se nam javlja, da je v tamošnjej tovarni lokomotiv, dne 25. t. m. ponesrečil rojak Jakob Zabukovec. Komad železa ga je na glavi težko ranil, vendar je pa upati, da kmalo okreva.

— Iz Collinwooda, O., nam poroča prijatelj našega lista, da je tamkaj dne 24. t. m. ponesrečil rojak Alojzij Jekoš iz Št. Vida pri Zatičini. Mazal je pri lokomotivi gonilna kolesa. Pri tem ga je pa udaril lokomotiven drog tako, da je na mestu umrl. Pokojnik je bil star 19 let. V Ameriki ostavlja očeta in dva brata.

— Iz Pueblo, Colo., se nam poroča, da je tamkaj vlak povozil 42letnega rojaka Andreja Sirdo.

— V Clevelandu, Ohio, se je obesil Slovenec Josip Kraker in sicer v J. Grdinovej krčmi. Samomor je izvršil najbrže v otožnosti, ker je nenadno izgubil delo.

Sokrivec samomora.

Terre Haute, Ind., 28. julija. Tukaj so zaprli dr. C. E. Hardija, kteri je bil obdolžen, da je uredniku lista 'Sullivan Heralda', kteri se je usmrtil, pomagal s tem, da mu je preskrbel morfium. Libby se je usmrtil, ker je njegova soproga tožila necega njegovih prijateljev na plačilo odškodnine v znesku $10.000.

Pet osob je strela ubila.

Hazleton, Pa., 28. julija. V minolej noči razsajala je tukaj nevihta, ktera je provzročila smrt peterim osobam. V Oneidi je strela ubila tri rudarje, in jednega dečka, kteri so sedeli pri mizi. V Quakae Valley udarila je strela v hišo Miley Hinkeeja in usmrtila njegovo soprogo.

SLABO SPANJE.

Anton Lypcan iz Lattimes Mines, Pa., je zelo trpel vsled nespanja, toda slednjič je našel zdravilo, ktero želi sedaj priporočiti javnosti. "Jaz svetujem vsem onim, ki ne morejo spati zlasti vsled želodčnih napak, da rabijo Trinerjevo zdravilno grenko vino. Več kot štiri leta sem trpel za neko želodčno boleznijo ter nisem mogel jesti, niti spati. Nobeno zdravilo mi ni nič pomagalo, dokler nisem slednjič poskusil Trinerjevo zdravilno grenko vino." Nobenega dvoma ni, da bi ne bilo to vino jedino varno in zanesljivo zdravilo za želodec in črevo. S tem, da ojači želodec in črevo, jim omogoči, da sprejmejo in prebavijo vsako hrano Na ta način je narejena nova čista kri kakoršno potrebuje sistem za redno opravljanje svojih dolžnosti. Živci in mišice, ki dobe hrano od take močne in čiste krvi, postanejo močne in zdrave. To zdravilo ima v sebi samo čisti, stari vinski sok in importirana zelišča." Na prodaj v lekarnah. Jos. Triner, 699 So. Ashland Ave., Chicago. Ill.

GOTOVE denarje najceneje kupiš pri F. SAKSERJU 109 Greenwich St., New York.

✝ Minister Plehwe.

Ruski minister notranjih zadev je bil umorjen z bombo.

UMOR SE JE IZVRŠIL NA ŽIVAHNEJ CESTI V SRCU PETROGRADA, KO JE ŠEL K CARU NIKOLAJU.

POKOJNIKOV ŽIVOTOPIS.

Petrograd, 29. julija. Včeraj zjutraj je bil umorjen minister notranjih zadev, de Plehve, ko se je peljal na baltiški kolodvor, da bi odpotoval v Petrov dvorec.

Nekdo je vrgel bombo pod ministrovo kočijo, ktero je bomba popolnoma razdejala. Minister Plehve je bil grozno razmesarjen.

Zločin se je izvršil ob 10. uri dopoludne. Morilca so zaprli.

Razun ministra, usmrtila je bomba tudi njegovega kočijaža in ranila konja. Preplašeni konji so s polovico voza v skoku oddirjali dalje. Druga polovica voza pa je zdrobljena na kosce.

Takoj po zločinu nastala je na ulici nepopisna zmešnjava. Policaji in orožniki so prihiteli na lice mesta iz vseh strani in krog osodepolnega mesta nabrala se je hipoma velika množica ljudstva. Grozno razmesarjeno ministrovo truplo ležalo je sredi ceste deloma pokrito z sukno necega policaja, izpod ktere je gledala leva zlomljena roka. Ko je neki policaj za nekaj časa ministra odkril, je bilo videti, da je bila njegova glava povsem razstreljena. Na stotine aršinov krog mesta, kjer se je izvršil zločin, bila so tla pokrita z deli kočije in komadi ministrove obleke. Par korakov kraj ministrovega, ležalo je truplo usmrtenega kočijaža.

Minister Plehve je bil na potu k carju Nikolaju, ko se je pripetila tragedija. Napad se je izvršil na Zalalkomskem prospektu, kteri vodi na varšavski in baltiški kolodvor.

Napadalec je brezdvomno dobro vedel, da se bode minister Plehve vozil po imenovanem prospektu, kajti Plehve se je peljal vsaki četrtek dopoludne k carju.

Morilec je vrgel bombo povsem natančno. Okolnosti so bile zanj v toliko ugodne, ker je na Zalalkomskem prospektu promet zelo živahen. Voznik je moral radi tega počasi voziti. Bombo je vrgel, ko je kočijaž konje vstavil. Razstrelba je bila strašna in je kočijo popolnoma raznesla. Konji so vsled bolečin podivjali in oddirjali, vendar pa niso prišli daleč, kajti poginoli so vsled izgube krvi.

Ministrov sluga je bil težko ranjen in dva uradnika, ktera sta se peljala za ministrom v posebnej dorožki, sta bila lahko ranjena. Tudi morilec je bil na levem ušesu ranjen. Lopov je skušal uteči, vendar so ga pa prijeli.

Kmalo po atentatu dospel je vlak iz Petrovega dvorca. Z njim sta se pripeljala tudi vojvoda in vojvodinja Oldenburška.

Vest o tragediji se je hitro razširila po mestu in provzročila povsodi veliko ogorčenje. Nekteri so trdili, da je ministra umorila neka ženska. Zopet drugi trdijo, da je morilec rodom Finec. Vendar pa dosedaj ni znano natančnih podrobnosti o morilcu.

Policijski prefekt je takoj obvestil carja o umoru ministra.

Ministrovo truplo je ostalo na cesti, dokler ni prišel na lice mesta ogledovalec mrtvecev, kakor to predpisuje zakon. Ko je spisal zapisnik, naložili so truplo na poseben voz in odpeljali v kapelico kraj kolodvora in od tam v palačo pokojnika.

Atentat je brezdvomno v zvezi s zaroto, ktero je policija preprečila 13. aprila. Takrat je bil napadalec Kazanov usmrten, ker se je njegova bomba prehitro razletela.

Tudi se zatrjuje, da se je napada vdeležilo šest osob in da jih je pet všlo. Le jednega, kteri je bil ranjen, so prijeli. Slednjega so dovedli v Aleksandrov hotel skoraj nezavestnega, tako, da skoraj ni mogel govoriti. Najbrže je takoj na to, ko je vrgel bombo, pil strup.

Razstrelba bombe je bila tako jaka, da je ministru odtrgala glavo in razstrgala ves dolenji del trupla.

POZOR ROJAKI!

Sedaj je lepa priložnost cenó in dobro potovati z najbrzimi parniki v staro domovino.

Cena finim poštnim parnikom preko vode je

$17.00.

Cena brzoparnikom severonemškega Lloyda: KAISER WILHELM II., KRONPRINZ WILHELM in KAISER WILHELM DER GROSSE, je preko vode samo

$25.00.

Cena splošnim francoskim parnikom je preko vode

$17.00,

izvzemši LA SAVOIE in LA LORRAINE, na kterih stane vožnja

$20.00.

Opozarjamo torej rojake, kteri želé potovati v staro domovino, da kmalu naznanijo imena in dopošljejo "aro" za parnik, da jim zagotovimo prostor na parniku, da ne zaostanejo, kakor se sleherni dan prigodi rojakom, kteri ne poslušajo naših poukov.

Cene parnikom preminjajo se jako pogosto, toraj bodite oprezni pri kupovanju voznjih listov.

Vožnji listki so dobiti pri

Frank Sakser,

109 Greenwich Street, New York,
1778 St. Clair Street, Cleveland, O.

CENE SO VELJAVNE DO PREKLICA.

Petrograd, 29. julija. V zvezi z umorom ministra Plehveja so že mnogo ljudi zaprli, med njimi tudi pravega morilca imenom Leglo, kteri je pa od svoje lastne bombe zadobil težke rane. Leglo je rodom Finec. Tudi njegovega sodruga, ki je tudi Finec, so zaprli. Pri njem so našli tudi jedno bombo, ktero je skušal zagnati na tla, toda to so mu preprečili.

Morilec je bil oblečen v rujavo suknjo, na glavi je imel kapo železniških uradnikov. Ko bi morala ministrova kočija zavoziti na most kraj kolodvora, stal je morilec na trotoarju. Ko je vgledal kočijo, odšel je na ulico in vrgel bombo za vozom. Bomba je zadela zaduje kolo, ter se z tako silo razletela, da je bilo nad 20 ljudi usmrtenih in ranjenih. Minister in njegov kočijaž sta bila na mestu usmrtena in neki gardni častnik je smrtno ranjen.

Neki detektiv je prijel morilca, kateri je skušal vteči, dasiravno je bil na roki, obrazu in trebuhu ranjen. Svoj zločin je takoj priznal, ne da bi navedel svoje ime.

Policija je aretirala tudi nekega moža, kteri je po atentatu skušal vteči v bližnji hotel. Pri njem so našli tudi bombo.

Petrograd, 29. julija. Začasno vodstvo ministerstva notranjih zadev prevzel je tajni svetnik in senator Durnov..

Senator Plehve imenovan je bil l. 1902 naslednikom ministra Šipjagina, kterega je umoril dijal Bolčanev. Preje je bil ravnatelj policijskega oddelka. On je reorganiziral policijo. Končno je postal najvplivnejši državnik carstva.

Pokojnik je bil že od mladih nog v državnej službi in je počasi in po svojem lastnem trudu napredoval. Star je bil 60 let. Ruski dijaki so ga nepopisno črtili, kajti oni so trdili, da je on dejal, da so navadni ljudje sami zločinci ali pa ljudje, ktere je treba prezirati. Plehve je bil po krvi Finec, todakljub temu najboljši slavizator Fincev. Pokojnik je bil skrajno delavec in hvalevredno je bilo, da ni bil aristokrat.

Brezsrčna druhal.

Lockhard, Texas, 28. julija. Tolpa "beločepcev" vstrelila je včeraj necega zamorca, dočim so druzega nepopisno mučili. Obe žrtvi sta bivali blizo tukajšnjega mesteca. Najprej so beli napadli zamorca Tom Copertona, kterega so skoraj do smrti pretepli. Potem so lopovi odšli v kočo zamorca John Larrimore, toda njegova soproga je na druhal streljala. Beli so tudi streljali. Po streljanju so našli Larremorja mrtvega na pragu.

"GLAS NARODA"

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Urednik: Editor:
ZMAGOSLAV VALJAVEC.

Lastnik: Publisher:
FRANK SAKSER,
109 Greenwich Street, New York City.

Na leto velja list za Ameriko . . .	$3.00
" pol leta	1.50
Za Evropo, za vse leto	4.50
" " " pol leta	2.50
" " " četrt leta	1.75

V Evropo pošiljamo list skupno dve številki.

"GLAS NARODA" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Za oglase do deset vrstic se plača 30 centov.
Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne natisnejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika. – Dopisom in pošiljatvam naredite naslov:
"Glas Naroda"
109 Greenwich Street, New York City.
Telefon: 3795 Cortland.

Delavska plača in sužnjištvo.

Vsakdo, komur je ljudska ekonomija saj nekoliko znana, ve, da je sistem delavske plače tako vravnan, da je mogoče malemu številu delodajalcev izkoriščati veliko število delavcev. Delavska plača pomenja v sedanjih časih baš ono, kar je pomenjalo sužnjištvo v starem veku. Vsak podjetnik plača svojemu delavcu le del vrednosti njegovega dela; vsako zmanjšanje plače je neposreden čist dobiček za podjetnika, tako da postaja želja kolikor mogoče zmanjšati plačo, vedno večja. Radi tega so delavski boji za povečanje plače neprestano na dnevnem redu.

Plačo določajo podjetniki svojim delavcem po odjemanju izgotovljenih izdelkov. Temu bode ostalo vedno tako.

V novejšem času pa dajejo podjetniki svojim delavcem tudi premije, nadalje deleže čistega dobička itd. Vse to je pa navaden švindel, s pomočjo kterega se končno delavci zadovolijo tudi s znižanjem plače.

Načini tega "švindla" so pa zelo različni. Ako so delavci deležni čistega dobička, potem sicer nimajo opraviti z direktnim znižanjem plače, dočim delavci stroje bolj čuvajo in surovine boljše izdelujejo, vedoč, da s tem dobiček povišajo. To prinaša naravno posestniku še vedno največji del dobička, vendar pa ne škoduje delavcem. Škoduje jim le v toliko, da se za podjetje preveč zanimajo in izgube srčnost zahtevati povečanje plače.

Očividneji je pa švindel s premijami, kterih namen je delavce vzpodbujati k hitrejšemu delu. Vsled male premije izdela delavec toliko več blaga, da ima podjetnik gotovo dvojni dobiček.

Hitro in energično delo je gotovo dika vsacega delavca. Toda kolikor bolj je treba napenjati duševne in telesne moči, tem krajši mora biti delavni čas.

Tega ne smejo delavci nikdar pozabiti, kajti vedeti morajo, da delodajalci običajno stare delavce vedno odslavljajo, in sicer ne oziraje se na delo, ktero zamorejo še izvršiti. S hitrim in napornim delom pa človek kmalo opeša.

PISMO S POTA.

Predraga Vera Mihajlovna!

Blagor Vam, da niste hoteli zapustiti svete matuške Rusije "v minutu žizni trudnuju", kajti verjam Vas, da bi Vas bili Židi med potom požrli, kakor volk Krasno Kapico in njeno babico. Kajti celo jaz sem se jih komaj otepla. Ah, Ti moj Bog! Ko bi še zoper Žide iznašel kedo kakšen "Tanglefoot"! Takoj prevzamem jaz glavno zalogo in zastopništvo; in naj si poreče g. Edmund Kavčič v Ljubljani kar hoče. No, možno, da bi mi še celo on bil hvaležen, in bi kakor trgovec s posebno radostjo pokupaval antižidovski "Tanglefoot"...

No, vidite-li Vera Mihajlovna, od samega našega dragega mesta O do poslednje postaje na mojem potu vozila sem se s Židi. — Bog me gotovo zelo ljubi, ker me tepe — ruski Izrael se vozi "za granico", "zagranični" pa z njim vred na vode. Eh, pa kaj naši ruski Židki, to je kultura... Vi se smejete?... Res, res kultura! Jaz sem se sama smejala, ko mi je znani "jevrejčik" osobno zaupal to, posebno pa, ker je svojo trditev motiviral tako-le: "Primerjajte jevrejski in ruski narod! Kje je inteligencija, kje kultura! Kako se oblačijo naši! Naše žene in dekleta od prve dame do poslednje služkinje nosijo klobuke, a ruske ženske?" No, in če primerjaš ruske Zide s Židi v Galiciji, tedaj se vprašuješ nehote: "Da, kako je to možno? V Avstriji imajo vse pravice, pa so še tako "nazaj", kar se tiče njih kulture, kakor jo umeje njih ruski sobrat! Hodijo umazani v pejsikah in dopotopnih lapserdakah, in duh, kakšen duh Vam razprostranjajo! Ruski tam pa po najnovejši modi! Ruski Židje, kterim se "tako hudo godi", ktere "tako zatirajo"... Veste Vera Mihajlovna, s prva, ko sem prišla v Rusijo, nisem mogla razločevati Rusa od Žida, kar pa, seveda, vsaki ruski človek zna na prvi pogled in sedaj tudi jaz že skoro nezmotljivo. Glavno znamenje je to, da, Vera Mihajlovna. Po ulici koraka, kakor španski velikaš s cilindrom, oblečen v poslednje modne novosti... Misliš si: Ho, kakšna visoka glava je pa neki to!... Ho... pri mej dun, ali je možno..." Visoka glava pa je nepričakovano utrnila svoj "veliki nos" ...s palcema, ki ju je potem obrisala ...vparfumiran robček... Da, da, ..."Das Aussere hui, hui, das Innere p.ui, pfui!"

Kakor veste, sem se hotela odvesti iz O..a v petek večer, ker se ta dan takoj po zahodu solnca začenja šoboš (sobota) in sv. pismo prepoveduje svojemu izvoljenemu narodu voziti se po suhi zemlji na sobotni dan, kteri se končuje v soboto kadar se prikazujejo zvezde. A smešno je vendarle, Vera Mihajlovna, kako oni celo Boga goljufajo. Ali ste čitali v časopisu "R. V.", na kakšen način?! Če jim je neobhodno potrebno voziti se v sobotni dan po železnici, tedaj jemljejo seboj v vlak nekaj steklenic vode in umivalnico. Prišedši v kupé posede se zviti Žid na par steklenic napunjenih z vodoj, nekaj vode pa vliva v umivalnico, sezuva se in drži noge v vodi. Ej, "korajžna duša nikoli ne seaga", pravijo pri nas stari ljudje. Vi ste že uganili, kam pes taco moli? Ha, ha, ha, dasi se vozi Žid po železnici, vendar pa po vodi... Opravičen je pred Bogom. In to je fakt, prosim!

Nu, in ker se nisem mogla rešiti s soboto, morala sem se tvegati in se voziti... V Rusiji je še bilo dobro, ker sem se vozila v drugem razredu brzovlaka, a v Avstriji II. razreda ne moreš preplačati. Poskusila sem v božjem imenu, a prvi in zadnjikrat. Komaj sem sedela v avstrijskem vlaku in že so me obsipavali iz vseh stranij z vprašanji o rusko-japonski vojni in z "najboljšimi željami" za Rusijo. Fu, gadja zalega! In čem bližje smo prihajali Dunaju, tem hujše je bilo. Vozili smo se od Krakova. V kupeju na dveh najudobnejših mestih pri oknu s polico, na ktero je bilo možno položiti malo blazinico in glavo, sedela sta dva ogrska Žida, ki sta se peljala v Karlove vari. Meni nasproti dve obrazovani, prijazni Malorusinji, a tam daljše Židovka iz Rige. Malorusinji sta znali pravilno po nemški, no, doznavši, da jaz znam po ruski in da stojim za Rusijo z dušo in telom, malo da me nista zadušili v objemih in zagovorile smo le po slavjanski in umele smo se brez zaprek. Prej pa sta me še omenjena dva Žida, s kterimi je vlekla tudi rižska sestrica po nekristjanstvu, spravila v tako jezo, da je vse vrelo po meni. In ko je eden omenil, da bi rad imel vse denarje, ki jih je Japonska dobila od Francije, Anglije in Amerike v dar, zavrnila sem ga: "Ja, freilich, Juden haben sogar Russland unter sich gesammelt und den Japanern bedeutende Opfer gebracht, aber auch nur die Juden. Und die Juden Frankreich, das ist, Gott sei Dank, noch nicht ganz Frankreich, oder das jüdische England und Amerika ist noch nicht ganz England, ganz Amerika. Kann man denn verlangen, dass die Juden Christen unterstützen werden? Gleich und gleich gesellt sich gern, folglich Unchristen gegen Christen, mit uns aber ist Gott!"

S te dobe smo pa govorile Malorusinji in jaz le na svojih slavjanskih narečjih, kar je ta dva Žida strašno peklo. S prva je še šepnil jeden drugemu: "Sie werden sich nicht lange verstehen, warte nur!" A ko je videl, da je razgovor gladko tekel naprej, gledal in slušal nas je nekaj časa in vprašal potem ponižno, neverno in presenečeno: "Und ist es möglich, dass Ihr euch versteht? Es heisst immer, dass, wenn zwei Slaven zusammentreffen, so müssen sie deutsch sprechen um sich zu verstehen!" — "Aha!" mislil si je, nemara je pa tista doba, ko je tako bilo, že davno za nami? To se pravi: "Slavjani se zbližujejo, čeprav jih mi (Židje), nemški janičarji, razdvajamo!"

Svetli moment mojega potovanja je to, da sem se po naključju srečala in spoznala z mlado poljsko pesnico. Navdušena rodoljubka je bila, no, ne separatistka, ampak Vseslavjanka. Vozili sva se skupaj od Przemišlja do Krakova. Mlada učiteljica je moja nova znanka. Gori in živi za narod. Z nami so se vozili tolsti Žid in dve lepo rejeni Židovki. Med drugim je rekla prijetna Poljka: "Da, mi bi še imeli svoje kraljestvo, svojega kralja, da bi ne bilo... teh pijavk", in namežiknila je na našo družbo, ki se je čutila poklicano, da bi igrala ulogo prelagatelja med Poljsko in Rusijo, češ, saj ni možno, da bi se ti dve dami umeli... No, umeli sta se, kajti slavjanski jeziki so bogati in imajo za jeden pojem po več izrazov, iz kterih jeden gotovo prav prihaja. In že le po opetovani prošnji, naj se ne trudijo prevajati ruskega na poljski in narobe, so se neverno pomirili. No, skimovali so z glavami in delali razne opombe.

Vi pa, Vera Mihajlovna, dajte tiskati po vseh ruskih časopisih "Svarilo", naj se nikdo ne vozi na "zagranične vode", posebno nervoznim odsvetujte, kajti še zdrav ruski človek ne more brez škode prenašati "zagraničnih" nasmehov nad Rusijo v sedanji bojni čas. Sploh pa se letos vozijo iz Rusije v ptuja letovišča skoraj izključno ruski Židje; a resnično ruski človek, kako ste vi sami rekli, ne more zapuščati svoje domovine v tako resnem in težkem času. Vsakega vleče na daljni Iztok!... Na daljni Iztok!...

Vaša

Ptička Selilka.

IZ HRVATSKE.

Glasoviti umirovljeni veliki župan Kovačević se dviga za glavo nad vso tisto nesrečno "narodno stranko". On je posebnost v njej. Madjaronstvo, izdajstvo na interesih Hrvatov tira on — ako smemo tako reči — brez figovega peresa. Dočim se ostala narodna stranka trudi, da bi svoje večno umikanje pred oblastniki v Budimpešti vsaj olepšala, oziroma opravičila, pa zastopa Kovačević uprav brezobrazno odkritosrčnostjo misel odkritega, nagega izdajstva. Kovačević naravnost hujska Madjare proti lastnemu narodu, on naravnost pozivlja Madjare, naj pomadjarijo Hrvatsko. Ako bi šlo po njegovem, bi zadobilo vse javno življenje na Hrvatskem, izlasti v šolah in javnih državnih institucijah pretežno madjarsko lice. Po Kovačevičevem se madjarski jezik še vse premalo širi po Hrvatskem, po njegovem bi morali po šolah v Hrvatskem veliko intenzivneje negovati madjarski jezik. Skrajna konsekvenca vsemu, kar hoče Kovačević, bi bila končno neizogibno ta, da bi se moral hrvatski jezik umakniti v svoje zadnje zatočišče: do domačega ognjišča borne koče hrvatskega seljaka.

Takov-le je kurz Kovačevičeve politike: Hrvatska naj se odreče svoji samostalnosti, naj izgubi svojo avtonomijo, naj se napravi črta čez vso samosvojo minolost naroda hrvatskega, Hrvatska naj izgubi svojo državno-pravdno individuvaliteto in naj postane — navaden ogrski komitat! A ta osoba v takozvani "narodni stranki" je jeden nje prvih govornikov v važnih debatah in je nje inspirator za postopanje narodne stranke v dušenje hrvatske opozicije v saboru in v preganjanje vseh opozicijonalnih elementov v javnem življenju Hrvatske!

Te dni je imel mož v ogrski zbornici govor, ki je jasno markiral smer in namene Kovačevičeve politike. Ta govor pomenja škandalno afero prve vrste in je do viharja razburil vse neodvisno javno mnenje na Hrvatskem. On je zastopal stališče, ki jednostavno negira nagodbo od leta 1868, prav isto nagodbo, na ktero opira takozvana "narodna stranka" pravo do svoje politične ekzistence. Ta nagodba je program narodni stranki. Po tem programu je "narodna stranka" obvezana braniti hrvatski teritorij. Kovačević pa ruši meje tega teritorija ter denuneira Madjarom vse one faktorje, ki delajo na to, da se bodo meje hrvatskega teritorija respektirale. On je v svojem govoru zahteval, naj se porušijo vsi zidovi, ki čuvajo samosvoj značaj Hrvatske.

A Kovačević je odličen član "narodne stranke". V klubu, v kterem sedi Kovačević, pa sede tudi učitelji, ki naj vzgajajo hrvatsko mladino v duhu narodnih pravic! V tem klubu pa sede tudi svečeniki, člani istega stanu, kterega je Kovačević ljuto napal in proti kteremu je pozival madjarske oblastnike na neusmiljeno proganjanje, ker svečeniki da so pravi revolucijonarci proti državni misli madjarski.

Vladne "Narodne Novine" so hotele zmuzniti mimo tega škandaloznega, izdajskega govora Kovačevičevega s kratko opazko, da Kovačević v tem in onem zavzema svoje posebno, ekscepcijonalno stališče. Ta — fraza naj bi zadoščala in naj bi izbrisala čudno, žalostno luč, v ktero je postavil Kovačević vso svojo stranko?! Ne, gospoda slavna, to ne zadošča, to vas ne opere od madeža, s katerim je Kovačević kompromitiral vso stranko, to ne zadošča, ako pravite: v tem in onem se mi ne strinjamo s Kovačevičem! Ako nečete, da bode svet sodil, da ste vsi taki, kakoršen je on, morate nastopiti pozitivno. Čim imate posla z izdajstvom in izdajalcem ne koristi, ako le nekako namigujete, da ne soglašate! Izdajstvo se mora obsoditi sans phrase, izdajstvo treba tirati na javni sramotni oder, a z izdajalcem treba pred licem naroda prekiniti vse zveze in vsako skupnost. Le na tak način more "narodna stranka" dati domovini zadoščenje za nečuveno žaljenje. Ako "narodna stranka" ne stori tega, potem jo bode narod moral smatrati z vso pravico kakor sokrivko na sramoti, ki mu jo je prizadel Kovačević. Prikazni, kakoršna je Kovačević, morajo izginiti iz naroda. Razlike v političnih nazorih in glede taktike naj le bodo. Ali ob vseh teh razlikah ne sme biti na Hrvatskem stranke, v kteri bi bil možen takov Kovačević! Če pa je možen v stranki, ki ima moč in oblast v rokah, potem je to znakom, da je politično življenje zelo bolno in da izlasti nad stranko, v kteri je možen tak človek, plava še vedno duh onega moža, ki je dve desetletji pustošil hrvatsko domovino in upropaščal narod hrvatski. Kovačeviču je mesto na strani onega famoznega Khuen-Héderváryja, nikdar pa bi mu ne smelo biti mesto v stranki, ktera sama sebe nazivlja "narodno" in ki jo veže dolžnost, da brani interese naroda.

Evropejske in druge vesti.

Trst, 29. julija. Poročnik James Wilkinson Clement jr., od ameriške vojne ladije Kearsarge, je v tukajšnjej bolnici umrl za vročinsko boleznijo.

Dunaj, 29. julija. Tukajšnje sodišče obsodilo je dva vsled vohunstva sumljiva Rusa, imenom Dirov in Lavrov v 18- oziroma 12mesečno ječo. Oblastim se ni posrečilo dognati pravih imen obsojencev. Lavrov je najbrže ruski štabni častnik.

Berolin, 29. julija. Rusko-nemško trgovinsko pogodbo sta danes podpisala ruski ministerski predsednik Witte v imenu Rusije in Buellow v imenu Nemčije.

Paris, 29. julija. V merodajnih krogih se zatrjuje, da je konec diplomatičnega razmerja med Francijo in vatikanom neizogiben. Minister inostranih del želi zadevo poravnati mirnim potom, ker mu pa ne bode mogoče.

KURZ.

Za 100 kron avstr. veljave treba je dati $20.55 in k temu še 15 centov za poštnino, ker mora biti denarna pošiljatev registrirana.

KJE JE FRAN AVSEC? doma iz Gorenjega Jezera pri Cirknici. Po peklicu je krojaški pomočnik (vulgo Spikarjev). Dne 2. aprila je šel skrivoma od mene, ne da bi bil plačal svoj dolg na boardu v znesku $35. Star je 25 let, srednje postave in opečenega obraza. Rojaki naj se ga varujejo. Ako kedo zve za njegov naslov, naj ga javi "Glasu Naroda", ali pa meni: MARIJA RONKO, Box 385, Conemaugh, Pa. (21-23-26-29—7)

NAZNANILO.

Članom društva sv. Cirila in Metoda št. 16 J. S. K. J. v Johnstownu, Pa., se naznanja, da se polnoštevilno udeleže mesečne seje v nedeljo dne 7. avgusta v družtveni dvorani ob 2. uri popoludne radi važnih točk, ki pridejo na dnevni red. Udeleži naj se vsakdo že radi tega, da se ne bode pozneje izgovarjal, da ni vedel, kaj se je sklenilo.

Bratskim pozdravom

ODBOR.

(27-7—3-8)

POZOR ROJAKI!

Čast mi je naznaniti slavnemu občinstvu v Chicagi, Ill., kakor tudi Slovencem po Zjed. državah, da sem otvoril novo urejeni

saloon pri „Triglavu",

517 So. Center Ave., blizu 19. ulice, kjer točim pristno uležano „ATLAS" pivo, izvrstni whiskey, najbolja vina in dišeče cigare, so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu v zabavo na razpolago dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table).

Ker si hočem pridobiti naklonjenost rojakov, gledal bodem v prve vrsti za točno in solidno postrežbo. Vsak potujoči Slovenec dobrodošel. Končno priporočam ožjim rojakom da me blagovolijo večkrat počastiti s svojim obiskom!

Mohor Mladič,
517 So. Center Av., blizo 19 ul
CHICAGO, ILLINOIS

Telefon št. 59.

GEORGE L. BROZICH,
slovenski notar,
Ely, Minnesota,

se priporoča Slovencem v Ely in okolici za izvrševanje raznega notarskega posla, bodisi za Ameriko ali staro domovino. Izdelujem vsake vrste prepisna pisma, poroštva (bonde), polnomoči (Vollmacht) in vse druge v to stroko spadajoča dela. Oskrbujem tudi zavarovalnino proti ognju ali na življenje v najboljših ameriških in inozemskih družbah. Vsa pojasnila dajem rojakom drage volje na zahtevo.

Kranjsko slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

v Forest City, Penna.

Inkorporirano dné 31. januarja 1902 v Pennsylvaniji.

ODBORNIKI:

Predsednik: JOSIP ZALAR, P. O. Box 547, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSIP ŽIDAN, P. O. Box 478, Forest City, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, P. O. Box 607, Forest City, Pa.
II. tajnik: IVAN ŽIGAN, P. O. Box 575, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, P. O. Box 537, Forest City, Pa.

GOSPODARSKI IN RAČUNSKI ODBOR:

JOSIP BUCINELI star., P. O. Box 591, Forest City, Pa.
ANTON OVEN, P. O. Box 537, Forest City, Pa.
IVAN OSALIN, P. O. Box 492, Forest City, Pa.
JOSIP GOBENC, P. O. Box 569, Forest City, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOSIP BUCINELI ml., P. O. Box 591, Forest City, Pa.
KAROL ZALAR, P. O. Box 28, Forest City, Pa.
IVAN OPEKA, P. O. Box 626, Forest City, Pa.
PRIMOŽ MATOS, P. O. Box 652, Forest City, Pa.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: John Telban, P. O. Box 607, Forest City, Pa.

Društveno glasilo je "Glas Naroda".

NAZNANILO.

Slovencem in Hrvatom v Rock Springs, Wyo., in okolici priporočam v obilen obisk

saloon,

v kterem vedno točim sveže Schlitz, Milwaukee pivo, dobra kalifornijska vina in izvrstni whiskey, ter predajam dobre smodke.

S spoštovanjem

JOS. DEMSHAR.
Rock Springs, Wyo.

"GLAS NARODA"
prodaja po 1 cent številka

Anton Bosek, poslovodja podružnice Frank Sakser, 1778 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
John Sustaršič, 1208 N. Centre St., Joliet, Ill.
Frank Gabrenja, 519 Power St., Johnstown, Pa.
Frank A. Baudek, Milwaukee, Wis.

Težko zaslužene denarje je najbolje sigurno domu poslati in to ti preskrbi FR. SAKSER, 109 Greenwich Street, New York.

Resnica je da je največja nesreča v Amerika za človeki — **bolezen.** Ako je človek bolan nemore delati, in če ne dela nemore zaslužiti niti toliko, kolikor mu je potrebno za življenje, s čem pa more svojim, dragim, kateri so ostali v starem kraju pomagati?

Kadar je človek bolan — more se zdraviti. Najhujše se mu pa godi, ko je bolan in svojo bolezen neiskušenem zdravniku toži, namesto da se takoj obrne na najbolšega zdravnika, kateri j amči z svojo učenostjo, da ga če gotova in popolnoma ozdraviti.

Zato rojaki Slovenci kadar ste bolni ali potrebujete zdravniške pomoči — poslušajte nas, ker mi Vam o Vaše dobro priporočamo, da se obrnete na najbolšega zdravnika v Ameriki, in to je:

Prof. Dr. E. C. COLLINS,

iz vseučilišča v New Yorku,

in to zato, ker je on jedini zdravnik kateri jamči za popolno ozdravljenje vseh bolesti brez da Vas osebno pregleda, ker njemo zadostuje, ako mo Vašo bolezen pismeno opišete.

Citajte! Nekoliko najnovejših zahval skaterimi se naši rojaki zahvalujejo da so popolnoma ozdraveli.

Dragi gospod Profesor!

V začetki moje bolezni hut mras meje stresu, večkrat potem pa huda vročina in bolela me je glava, noge i roke, napetost v trebuhu in nejsem mogu hodit. Imel sem 3 zdrav nike in nič mi neso mogli pomagat. Potem se obrnem na Vas dr. Collins in poslali ste mi 2 krat zdravila in zdaj sem popolnome zdrav. Toraj se Vam srčno zahvalim zato velko dobroto. Usem Slovenci mojim rojaki bom govoru da ste Vi nar bolši zdravnik u celi Ameriki in da ste zdravnik uperve vrste in Vam ostanem hvaležen dokler bom na svetu živel.

Maik Strah,
69 Arimont St. Massillon, O.

Revmatizem in bolezen želodca ozdravlena.

Maik Guštin,
Box 37,
SOUDAN, MINN.

Ženske bolezni in kašelj in glava ozdravljena.

Maria Skušek,
Box 67,
HOMESTEAD, PA.

Walnut Lake, Ark.

Zdej jest Anton Stamfel Vam dam vejdit da sem ozdravel in da se popolnoma čutim zdrav. Ko sem začel Vaša zdravila rabiti, takoj sem zdravel. Vsakem od mojeh rojakov in prijateljev Vas čem priporočati in Vam ostanem hvaležen kakor svojem največjem dobrotniku.

Anton Stamfel.

Prof. Collins jamči za popolno ozdravljenje vseh bolesti:

Kakor bolesti na plučah, prsih, želodcu, črevah, jetrah, mehurju, ledvicah, srcu, grlu, nervoznost v glavi, kašelj, mrzlica, prehlajenje, revmatizem, prelivanje krvi, otekle noge ali telo, vodenico, bolečine v križu, zlato žilo (hemeroide), onemoglost pri spolskem občevanju, izpadanje las, tifus, lešaj, tečenje iz ušeš ali oči, gluhost, slepost, raka, hraste, garje in rane, šumenje v ušesih, ženske notranje bolesti, nepravilno prebavanje želodca kakor vse ostale notranje in zunanje bolesti. **Prof. Collins** je jedini kateri popolnoma ozdravi sušico in sifilis kakor tudi vse

Spolske bolezni pri možkih in ženskah.

Ni bolnika, katerega nebi **Prof. Collins** naj si dede od katere spolske bolezni zmiraj, ozdravil.

Zato, ako bolujete na kateri bolezni smeraj, točno opišito isto v maternem jeriku in adresujte na

PROF. Dr. E. C. COLLINS,
140 W. 34th St., NEW YORK.

Prof. Collins Vam če poslati zdravila, po katerih se gotoo popolnoma ozdravite in se bolezen gotovo nigdar več ne povrne.

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HABJAN, P. O. Box 303, Ely, Minn.
Podpredsednik: JOHN KERŽIŠNIK, P. O. Box 138, Federal, Pa.
I. tajnik: JURIJ L. BROZICH, Ely, Minn.
II. tajnik: ANTON GERZIN, 403 Seventh St., Calumet, Mich.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

JOSIP PERKO, 1795 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
IVAN GERM, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.
IVAN PRIMOŽIČ, P. O. Box 114, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

MIHAEL KLOBUČAR, 115 7th St., Calumet, Mich.
JAKOB ZABUKOVEC, 4824 Blackberry Alley, Pittsburg, Pa.
JOSIP SKALA, P. O. Box 1056, Ely, Minn.

Dopisi naj se blagovolijo pošiljati na I. tajnika: Geo. L. Brozich, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljatve naj se pošiljajo blagajniku: Ivan Govže, P. O. Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je: "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Karol Pirc umrl. Po dolgi in težki bolezni umrl je v Idriji ravnatelj ondotne mestne realke Karol Pirc. Pokojnik je bil brat ravnatelja kmetijske družbe Gustava Pirca in deželnega poslanca Cirila Pirca. Po dovršenih študijah se je pokojnik mudil nekaj časa pri sorodnikih v Ameriki, kjer si je pridobil široko obzorje in mnogo tiste izredne energije, ki je lastna Amerikancem. Vrnivši se v staro domovino, je postal profesor na ljubljanski realki in se z veliko ljubeznijo posvetil delu pri narodnih društvih. Zlasti za ljubljansko Čitalnico si je pridobil nevenljivih zaslug. Kot profesor je bil iskren prijatelj mladine. Ko je idrijska občina ustanovila realko, je ponudila ravnateljsko mesto Karolu Pircu, vedoč, da pridobi z njim značajnega moža in izkušenega šolnika, čigar osoba je jamstvo, da se bodo dijaki vzgajali v pravem narodnem duhu. Pokojnik se dolgo ni mogel odločiti, a končno je lepa, vzvišena naloga, ki ga je čakala v Idriji, vendar premagala njegovo ljubezen do Ljubljane. Karol Pirc je izpolnil vse nade, kar so jih gojili v Idriji, v največji meri. Bil je vzoren ravnatelj in je za mlado realko njegova smrt jako britka izguba. Pokojnik je bil koncilijantnega značaja, v narodnem oziru radikalen, sicer pa zlata duša ter ostane vsem mnogoštevilnim prijateljem nepozabljiv.

Umrli so v Ljubljani: Ivana Vincencija Gorjanc, usmiljena sestra, 35 let; Marija Drexler, vlakovodje hče, 20 mesecev. — V bolnici: Lucija Zaveršnik, dninarica, 69 let; Pavla Kliš, kotlarjeva hči, 16 let.

Umrla je v Kranju gospica Margareta Vidmar, zadnja sestra pokojnega knezoškofa Jerneja Vidmarja.

Utonil je v Sostrem štiriletni deček Fran Alič.

Utonil je v Savi na Krškem učenec ondotne meščanske šole, 15letni Friderik Schoenwetter, sin notarja Schoenwettra, ki je v Ljubljani pred 3. leti umrl. Deček je bil v svojem življenju sploh nesrečen, kajti še le pred 8. dnevi so ga bili komaj rešili smrti, ko ga je bil pičil modras.

Orožnik je rešil življenje. V Bistrico pri Mojstrani je padla 9 in polletna hčerka posestnika Petra Kovača iz Mojstrane. Ondi na dopustu se nahajajoči orožniški postajevodja Ivan Sevnik je skočil za deklico v vodo in jo rešil.

Pet hiš je pogorelo na Senturški gori v noči od 12. na 13. julija.

Požar v Št. Jurju pri Kranju je napravil 16,270 kron škode. Zavarovanje znaša 6500 kron. Zažgal je 72letni slabomni starček Jernej Golob.

Cesar je daroval po toči oškodovanim prebivalcem novomeškega političnega okraja 8000 kron.

ŠTAJERSKE NOVICE.

Radi klobuka utonil. Pri Radgoni je padel v Muro nekemu 17letnemu mizarskemu pomočniku klobuk. Deček je skočil za klobukom v vodo, a je v vrtinci utonil.

Prijet tat. V Celju so prijeli znanega tatu Janeza Ferleža iz Slatine. Vlomil je v par stanovanj.

PRIMORSKE NOVICE.

Starka v ognju. 78letna starka Katarina Hvala v ulici Orzoni v Gorici je hotela zakuriti v svoji siromašni kuhnjici z raznimi tankimi odrezki, kters je nabrala pri mizarjih. Ker je to rado gorelo in je starka nerodna, se je lotil ogenj njene obleke. Goreča je letela na dvorišče. Ožžgano in opečeno so prenesli v bolnišnico.

Pogorel je v Tolminu mlin s žago drž. poslancu O. Gabrščeku, in sicer dne 10. julija dopoludne.

Strela ubila otroka. Dne 14. julija v jutro je ubila strela nekega dečka iz Bukovice pri Biljah, ko je šel v šolo. Treščilo je vanj na cesti pod šolo. Ostal je takoj mrtev. Deček se piše Ivan Gregorič, 12 let star.

Utonil v Soči. Soča je vzlic vročini krog in krog mrzla, pri kopanju pa nevarna. Kopat se je bil šel v Sočo neki Nikola Rujevič iz Črnegore, delavec pri železnici v Plavah. Plavati ni znal, in ko je zašel v malo bolj globoko vodo, ga je potegnila s seboj in revež je utonil. Na bregu je stala njegova žena ter klicala na pomoč, ali med tem je že izginil v vodi. Truplo so našli med Dolgonjivo in Solkanom.

Umrl je v Trstu Anton Počkaj, zaveden in značajno slovenski trgovec in posestnik. Njegov slovenski napis v Trstu je imel svoj čas viharno zgodovino.

Starinske freske so našli v Št. Petru na Goriškem v cerkvi, ko so hoteli prebarvati presbiterij. Ko so odstranjevali omet, so prišli na freske, ki so stare baje kakih 400 let. Cakajo izvedenca, predno nadaljujejo z delom.

HRVATSKE NOVICE.

Hrvatski pisatelj Petar Petrovič, čegar ljudska drama "Rkač" se je leos s tolikim uspehom igrala v Zagrebu, je dobil od deželne vlade ustanovo, da prepotuje Liko ter si nabere gradiva za novo ljudsko igro.

Zaradi demonstracij povodom povratka izključenih hrvatskih kadetov iz Pečuha v Zagreb sta bila obsojena dva abiturijenta vsak na 8 dni zapora, dva uradnika pa v tridnevno ječo.

Hrvatjev v Avstraliji. V avstralskih rudnikih dela okoli 10,000 Hrvatov iz Dalmacije. Zadnji čas pa so jih na pritisk domačih delavcev začeli podjetniki trumoma odpuščati, češ, ker ne znajo angležko jim tudi rudarski predpisi niso znani ter zakrivijo vse nesreče. Pravi uzrog gonji pa je ta, ker so hrvatski delavci s svojo pridnostjo preveč nevarni tekmeci lenim avstralskim delavcem.

BALKANSKE NOVICE.

Carigrad. Pri Amatovem pod železniško progo Solun—Skoplje so našli rov z desetimi dinamitnimi patronami. Govori se, da je bil atentat namenjen namestnikom civilnih agentov, ki bi se bili morali pripeljati drugi dan po železnici.

Sofija. Macedonski odbor je prepričan, da so zadnji atentat na železnico izvršili Turki, da bi imeli vzrok preganjati in ropati bolgarsko prebivalstvo.

Sofija. Med voditelji armenskega gibanja in macedonskimi odbori se snuje vzajemna vez za skupno nastopanje.

Sofija. Med Cončevisti in notranjo organizacijo je nastal zopet hud razpor. Cončevisti dolžijo oba voditelja notranje organizacije, Sandonskega in Černopeva, da so njune čete izvršile nasilja na bolgarskih rodbinah v Macedoniji.

POHIŠTVO NA PRODAJ.

Za opremljenje 10 do 12 stanovnikov. Hiša je nova, ima vodnjak, veliko klet itd. K njej spada tudi 1 aker zemljišča. Natančneje se izve pri: ANTON ŽELEZNIKAR, Box 612, Salida, Colo. (28-9—7)

RAZNOTEROSTI.

Štrajk v Boryslavu še vedno traja, kljub neprestanim pogajanjem med lastniki in voditelji delavcev. Ker delo počiva, izteče vsaki dan v jarke in potoke nafte za 80,000 do 90,000 K. Pitna voda je vsled tega okužena s petrolejem. Boryslav izgleda liki vojno taborišče. Vojaštvu zapoveduje general Keiler. Poročnik Kwiech je pred vrsto ustrelil z revolverjem nekega vojaka, ker se je baje simpatično izjavil za štrajkarje.

Zaradi veleizdaje so v Lvovu zaprli filozofa Lozinskega.

Grof — krojač. Grof Karol Sienkiewicz, najbližnji sorodnik slavnega romanopisca, se bode moral v kratkem zagovarjati pred sodiščem. Mladi 23letni grof je živel v Parizu razkošno, da ga je moral njegov stric postaviti pod varstvo. Tedaj je grof sklenil delati. Stopil je v zvezo z nekim pariškim krojačem ter sklenil, ž njim v zvezi vstanoviti veliko krojaško obrt. Novo bišo je imenoval "Pri Petroniju". Dotičnemu krojaču je obljubil 12,000 frankov letnih dohodkov. Najemnine bi imel plačevati letno 45,000 frankov. Ko pa je hotel odpreti svojo trgovino, mu ni hotela njegova rodovina dati v to svrho potrebnega denarja, ker ni zaupala njegovi trgovski nadarjenosti. Radi tega ga sedaj tožijo njegovi uslužbenci in druge prizadete osobe za odškodnino.

Amaconka pri kozakih. Med kozaki ki se borijo z Japonci, je tudi neka ženska, ki je opravljena za kozaka ter se imenuje Mihael Nikolajevič. Ker zna kitajščino, pisala je nekemu kozaškemu generalu: "Pozabite, da sem ženska; smatrajte me za tovariša. Vse težave hočem prenašati kot vsak drug vojak." General jo je sprejel ter izborno služi armadi kot tolmač s kitajskimi uradi in prebivalci.

Tolstoj o vojni. Kakor znano, je grof Lev Tolstoj v nekem angležkem listu priobčil protest proti vojni na Iztoku. V tem protestu piše med drugim: "Ideje o vojski so se zelo spremenile, celo od l. 1877. Nikoli nismo imeli takih teatraličnih prizorov kot sedaj. Časopisi so pisali, da je ljudstvo pri prihodu carja, ki sedaj potuje po celi Rusiji, kazalo nepopisno navdušenje." V istini pa izgleda stvar čisto drugače. Tu slišimo, da so se trije rezervisti obesili, tam slišimo o dveh; drugje je pripeljala žena, ki so ji vzeli moža v vojsko, svoje otroke v pisarno predstojniku ter jih tam pustila; zopet druga se je iz istega vzroka usmrtila. Vsi so obupani in skrajno razburjeni. Besede: Za vero, za carja, za domovino! nimajo na narod več tistega vpljiva kot nekdaj! Druga vojna, vojna vesti, krivice in greha, si vedno bolj osvaja narode. Veliki boj naše dobe ni boj med Rusi in Japonci, med belimi in rumenimi, ni vojna z rovi, bombami in kroglami, temuč neprestani duševni boj prosvetljene človeške zavesti s temo in zatiranjem, kar človeštvo duši in tlači." — Tako seveda vedo pripovedovati le angleški listi.

Samomorilec opisal smrt. Ruski odvetnik Romanovski v Tomsku je vedno povdarjal, da je samomor najčastnejša smrt za človeka, ki se bliža starosti. Nedavno je svoj nauk izvršil na sebi. Prerezal si je žile na rokah ter zapisoval občutke, ki jih je imel do smrti. Njegove obširne beležke končuje: Čutim se neznansko srečnega. V ustih imam sladak okus in vse je obdano z lepo modro soparo. Ne morem se premakniti, da bi si žejo pogasil. Ali ni smešno, da se je jokalo na milijone ljudi, ker se je par sto ljudi potopilo z rusko ladijo?

Novi bog pri Mongolih. Na Altajskem pogorju žive Mongoli in Kalmuki kot ruski podaniki. Z rusko vlado so bili zadovoljni, a zadnji čas so prišli k njim trije ptujci, ki so rekli, da so proroki boga Airota, ki jih bode rešil tuje vlade ter jim pribojeval svobodno državo. Hitro se je zbralo okrog teh treh tujcev več tisoč Mongolov in Kalmukov, ki jih tujci drže v strahu z raznimi električnimi stroji. Tudi napovedani bog Airot je že prišel ter se naselil v puščavi, kamor ne sme nihče k njemu. Le neki starec in neka deklica, oba belo oblečena, mu strežeta ter posredujeta med njim in med ljudstvom. Mongoli nečejo nikomur povedati, kaj jim pripoveduje novi bog, le toliko se ve, da jim je prejemati ruski papirnati denar, temveč morajo zahtevati le zlato in srebro. Gotovo je vse skupaj japonska spletka, da bi spravili Ruse v zadrego.

Šest otrok zastrupila? V vasi Krug na Nižje Avstrijskem so zaprli posestnico Ano Haitner, ker je na sumu, da je zastrupila šest svojih otrok. Pretečeno nedeljo je jeden njenih otrok nagloma zbolel in tudi umrl. Obdukcija je dokazala, da je bil otrok z žveplom in fosforjem zastrupljen. Sedaj so začeli vaščani govoriti, da je Haitner tudi onih pet svojih otrok zastrupila, ki so pred leti naglo umirali. Odredilo se je, da se mrliči izkopljejo in preiščejo.

ROJAKOM V JOLIETU, ILL., in okolici priporočamo našega zastopnika Mr. John Sustaršiča 1208 N. Centre St. Imenovani gospod je naš trgovski dopisnik.

Kretanje parnikov.

V New York so dospeli:

Deutschland 28. julija iz Hamburga z 853 pot.
Pannonia 28. julija iz Reke z 545 pot.

Dospeti imajo:

Celtic iz Liverpoola.
Umbria iz Liverpoola.
Furnessia iz Glasgowa.
La Champagne iz Havre.
Kroonland iz Antwerpena.
Ryndam iz Rotterdama.
Kaiser Wilhelm II. iz Bremena.
Grosser Kurfuerst iz Bremena.

Odpljuli so:

Arabic 29. julija v Liverpool.

Odpljuli bodo:

New York 30 .julija v Southampton.
Vaderland 30. julija v Antwerpen.
Lucania 30. julija v Liverpool.
Bulgaria 30. julija v Hamburg.
Anchoria 30. julija v Glasgow..
Roterdam 2. avgusta v Rotterdam.
Pannonia 2. avgusta v Reko.
Bremen 2. avgusta v Bremen.
Teutonic 3. avgusta v Liverpool.
Deutschland 4. avgusta v Hamburg.
La Champagne 4. avgusta v Havre.
Celtic 5. avgusta v Liverpool.
Umbria 6. julija v Liverpool.
Koenigin Luise 6. avgusta v Genovo.
Peunsylvania 6. avgusta v Hamburg.
Kroonland 6. avgusta v Antwerpen.
St. Paul 6. avgusta v Southampton.
Furnesia 6. avgusta v Glasgow.

NAZNANILO.

Društvo sv. Terezije št. 211, spadajoče k N. H. Z., naznanja cenj. članicam, da se bode vršila slavnost blagoslavljenja zastave sv. Tesezije v nedeljo, dne 14. avgusta t. l. v slovenski cerkvi v Pittsburgu, Pa., ktere naj se društvenice izvolé polnoštevilno udeležiti.

Ob jednem tudi naznaja zgoraj omenjeno društvo, da bode v korist istega priredilo dne 15. avgusta t. l. veselico s plesom, v prostorih gosp. F. M. Schlander-ja, (poprej Mrs. Biri) na 5102 Butler St. — Začetek točno ob 2. uri popoludne. — Člani drugih tukajšnjih društev so najtopleje povabljeni. Odbor.

AVSTRIJSKO-AMERIŠKA ČRTA

velja le $22.50

iz New Yorka do TRSTA ali REKE,

iz New Yorka v Zagreb	. . .	$24.15,
" " " " Belovar	. . .	24.35,
" " " " Osek	. . . .	25.60,
" " " " Karlovec	. . .	23.75,
" " " " Zemun	. . .	26.40,
" " " " Mitrovico	. .	26.50,

s parnikom

"GIULIA",

kteri odpljuje iz New Yorka

V SOBOTO 13. AVGUSTA 1904.

C. B. Richard & Co.,
generalni agentje,
31 Broadway, New York.

CUNARD LINE

PARNIKI PLJUJEJO MED

TRSTOM, REKO IN NEW YORKOM.

PARNIKI IMAJO JAKO OBSEŽEN POKRIT PROSTOR NA KROVU ZA ŠETANJE POTNIKOV TRETJEGA RAZREDA.

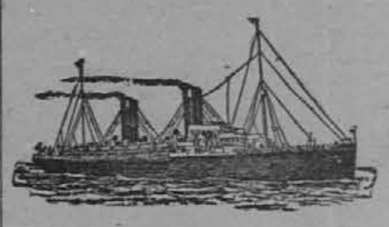

PANNONIA odpljuje iz New Yorka dne 2. avgusta 1904.
ULTONIA odpljuje iz New Yorka dne 16. avg. 1904.
SLAVONIA odpljuje iz New Yorka dne 30. avg. 1904.

ULTONIA, SLAVONIA in **PANNONIA** so parniki na dva vijaka. Ti parniki so napravljeni po najnovejšem kroju in zelo prikladni za tretji razred. JEDILA so dobra in potnikom trikrat na dan pri mizi postrežena.

Vožnje listke prodajajo pooblaščeni agentje in

The Cunard Steamship Co., Ltd.,

29 Broadway New York. 126 State St.. Boston.
67 Dearborn St., Chicago.

Frank Sakser

109 Greenwich Street., New York, N. Y.

USTANOVLJENO LETA 1893. **USTANOVLJENO LETA 1893.**

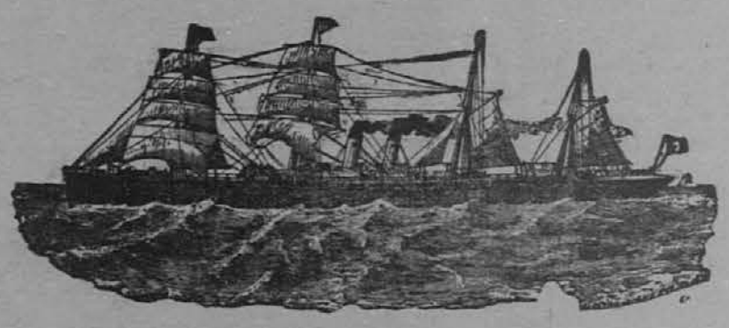

DENARJE pošiljam **najceneje** in **najhitreje v staro domovino. Milijone kron** pošljem vsako leto Slovencem in Hrvatom domu in ni čuti glasu o nepravilnosti! Kaka redka pomota se pa dogodi vsled slabo pisanih naslovov in pošt.

Sedaj pošljem 100 kron za $20.55

in **15 centov poštarine,** bodisi da kdo pošlje $5 ali $500.

PAROBRODNE LISTKE prodajam po izvirnih cenah in potnikom kolikor mogoče olajšam trud in skrbi. Vsakdo naj mi javi, po kterej železnici in kedaj pride v New York in naš mož ga počaka na postaji, odredi vse potrebno gledé prtljage in dovede potnika v soliden in een hotel. Ako kdo sam pride v New York na kako železniško postajo in se ne vé kam obrniti, naj gré na postajo k telefonu in pokliče **3795 Cortlandt,** ali **connect three seven nine five Cortlandt** in potem se z nami slovenski pogovori ter pridemo ponj. Za telefon se plača **25 centov in prihrani dolarje.** To je zelo važno!

Z veleštovanjem

FRANK SAKSER,

109 GREENWICH ST., NEW YORK, N. Y.

Vsakdo naj pazi na **hišno številko 109** in se naj ne pusti pregovoriti, da je druga številka vse eno. V tem obstoji zvijača in mnogokrat prevara.

Telefon: 3795 Cortlandt **Telefon: 3795 Cortlandt**

Listek.

Luteranci.

Historičen roman. Spisal A. Koder.

(Dalje.)

Med tem ko se je godilo to na Strmolskem dvorišči, hitelo je po stranskem potu proti Brdskemu gradu nekaj mož. Dva izmed njih, orjaški Gogala in kamniški črevljar Kriškar, nosilasta sta na smrekovih vejah ležečega in ranjenega — Jarneja Knaflja. Ko dospejo do Kokre, spero mu v valovih rano na glavi, in prvi nosilec ga vpraša potem:

"Mojster naš, kje hočeš, da te skrijemo, dokler ne ozdraviš?"

"Ne skrbite za-me, prijatelji; sebe varujte; kajti žalostni časi so prišli vam in nepričakovani; mene niso našli nepripravljenega."

"Avniča ni med nami", odgovori žalostno Gogala. "Ugrabili so nam ga, ko smo prihiteli tebi na pomoč, ki si se bojeval z Goričkom, in rešiti ga ni bilo časa več, če ne bil bi ostal ti mrtev na mestu."

"Goriček je bil toraj Judež Iškarijot izmed mojih prijateljev?" ponavlja polglasno Knafelj.

"Polakomnil se je obljubljenih srebernjakov. Jaz sem ga zaznamoval dobro za izdajalske namere; odrezal sem mu desno uho in je pribil na hišna vrata kamniškega sodnika", pripoveduje ganen Jurij Kriškar, in nekakov divji maščevalen ogenj bliska mu v žalostnem pogledu.

"Plačan je za svoje izdajalstvo. Ubil sem mu s kladivom glavo, da mora biti mehka kakor medenica", povzame zopet Gogala.

"Za Avniča mi je žal, in to nepopisljivo žal, prijatelji", reče potem s slabim glasom Knafelj.

"Predno bode solnce trikrat izhajalo, viselo bode njegovo truplo med zemljo in nebom, in črni krokarji bodo obletavali njegovo neutrudljivo glavo. Vaša dolžnost je, bratje, da prikrajšate mrtvemu zaničevanje in ga skrivaje odstranite raz vislie, če je mogoče; kajti ondi se ne smeši samo on, temveč tudi naša stvar, za ktero živimo in umrjemo, če je potreba."

In ko so podali možakarji desnice govorniku, da store vse, kar je v njih moči, da osvobodijo Avniča ali mu vsaj prikrajšajo sramoto v smrti, dejal je Knafelj Gogali:

"Prijatelj, ti si mi bil ves čas zvest in nepremakljiv kakor skala, za-te imam še posebno naročilo."

Naročal je skrivaje potem Knafelj svojemu tovarišu, naj izroči nesrečnej grajskej hčeri, če je mogoče, njegovo zadnjo poročilo in jo naj prosi v njegovem imenu odpuščenja, ker jej je zagrenil najlepše mladostne dni. Prosi jo naj, da ga pozabi in da ostane zvesta veri svoje matere; kajti le ona tolaži, le ona deli mir in srečo!"

Daniti se je jelo med tem, in na nebu je že ugašcvala juternica, ko so položili možje v samotno kočo nakeljske fare ranjenega Knaflja in se molče razšli.

Petnajsto poglavje.

Bilo dolgo bojevano kruto,
Da je konec boju noč storila.
Kraljedvorski rokopis.

Milo so peli dva dni pozneje cerkljanski zvonovi; kajti nesli so iz Strmolskega gradu ubitega Gorička k pogrebu. Velika množica ljudi ga je spremljevala na zadnjem potu. Trditi nečemo, da jo je vabila pobožnost in žalost po ranjcem, temveč radovednost, ker nosili so mrliča grajski hlapci in grajščak sam ga je spremljal.

Videzno žalosten je bil le jeden pogrebec. Zadnji za množico stopal je možak rudečih las in z zavezano glavo Urban Kos, Goričkov prijatelj. Povedali smo že, da je bil ranjen pri Knafljevem begu. Dva dni se je zdravil potem v gradu in čakal Goričkovega pogreba. In ko je stopal potem na videz žalujoč po umrlem in je odgovarjal glasnej molitvi pogrebcev, mislil bi bil lahko kdo, kako mu sega v srce prijateljeva smrt. Vendar temu ni bilo tako. Vso pot je premišljal Kos, kaka neizmerna škoda je, da je utekel Knafelj, že zaradi tega, ker ne bode zdaj sodnik Kramar hotel njemu izplačati obljubljene talije. Poslednje bi bilo sicer vzlasti zdaj prijetno, ko je umrl Goriček in bi njemu istega denarja niti deliti ne bilo potreba.

Ker je bil ta dan ravno nedelja in ker se je dogodba o boji z luteranci na Strmolskem dvorišči raznesla urno po vaseh na daleč okrog, je naravno, da je pogreb Gorička, o kterem so trdili vsi kmetje, da ima tudi črno luterš-dušo, napravil velik hrup, in več kot tisoč ljudij je privabil v Cerklje. Najbolj čudno in nerazumljivo pa se je dozdevalo ljudem, kako se more taka griva brezverska pokopavati s tako slovesnostjo, kakor da bi bil dober katoličan, in povrh še na njih blagoslovljeno in katoliško pokopališče. Dobro so namreč vedeli kmetje, da prepoveduje postava pokopavati luterance na svetem kraji. Čule so se toraj že dan pred pogrebom grozitve in govori posameznih kmetov, da ne trpe, da se jim skruni pokopališče, in isti Goriček ne bode počival ondi, ker je bil luterš od nog do glave, čeravno gosposka in pa Strmolski grajščak tega ne ve ali pa verjeti noče.

Vnel se je bil tudi že prvi dan mali boj zaradi Gorička v Cerkljah. Ko je namreč cerkovnik jel mrliču zvoniti, pritekli so sosedje in zavezali s silo zvonove. Opoldne in zvečer pa je zvonilo zopet, a ne spodaj pred cerkvijo, temveč v zvonik se je boje nekdo zaklenol in zvonil je v linah iz strahu pred kmeti mrliču. Vse to se je razneslo urno kakor blisk po fari in vzbujalo neizmerno radovednost, kako bodo pokopavali ubitega Gorička.

Take so bile okoliščine, ko so se isto popoludne bližali pogrebci Cerkljam. Že pri prvih hišah v vasi pričakovale so jih posamezne vrste možakov in ženstva. Čule so se že dva dni poprej kletve in grožnje proti luterancem, in današnji pogreb je bil kakor navlašč primeren za demonstracije proti krivoverstvu.

Povrh je bil Strmolski grajščak Koronini tako kratkoviden, da je razglasil po svojih hlapcih največje kazni onemu, ki zabranjuje zvonjenje Goričku, ali ki prouzroči najmanjši nered pri pogrebu.

Kmetje, ki že niso prej imeli mnogo zaupanja v gospodo po gradeh, saj je bila tudi ona skoro vsa luterš, posneli so iz tega, da je tudi Strmolčan javno pristopil k novi veri in da jo hoče polagoma vsiliti tudi njim. V resnici pa je bilo ravno nasprotno. Grajščak je hotel le častiti s slovesnim pogrebom Knafljevega izdajalca, saj ni vedel, da je storila poslednja le lakomnost po denarji in razžaljena osobna čast.

Komaj so dospeli pogrebci do prvih hiš v vasi, razlegal se je posmeh na desno in levo ter posamezne zabavljice na luterance. In ko se je spozabil celo nekdo izmed kmetov, da je skrivaje izza hrbta vrgel kamen na mrtvaško trugo in ranil po nesreči jednega izmed nosačev, bil je po sili prouzročen nemir in boj.

Ko je namreč grajščak videl, kako se javno smešijo njegova povelja in se kamnajo pri belem dnevu njegovi stražniki, ukazal je razjarjen svojim spremljevalcem, naj primejo onega, ki je vrgel kamen in s silo razpode zbrano množico ob cesti, koder se vije pogreb.

In ko so v resnici potem, akoravno videzno neradi, povzdignoli grajski hlapci sulice in helebarde nad gnečo ljudstva in ranili neko ženo, ki je branila zasačenega početnika, bil je hipoma razvnet upor, kakor da bi bil kdo olja vlil med skrivaj tleči ogenj. Krik in prepir se je širil enako povodnji po celej vasi proti cerkvi, kjer je bilo največ zbranega in čakajočega ljudstva, in le s silo so delali grajski hlapci pogrebu pot.

(Dalje prihodnjič.)

Nad 30 let se je obnašal Dr. RICHTERJEV SVETOVNI, PRENOVLJENI "SIDRO" Pain Expeller kot najboljši lek zoper REUMATIZEM, POKÓSTNICO, PODAGRO itd. in razne reumatične neprilike.
SAMO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah ali pri F. Ad. Richter & Co. 215 Pearl Street, New York.

Naznanilo.
Naznanjava rojakom vsepovsodi, da sva kupila veliki, splošno znani SALOON pod imenom "NARODNA DVORANA", sedaj "SLOVENSKI DOM".
Društvam priporočava veliko plesno dvorano za razne zabave in druge manjše dvorane za društvene seje.
V saloonu imava igralno mizo (pool table) in glasovir; točiva PRISTNO PLZENSKO PIVO in drugo izborno pijačo.
V istih prostorih otvorila sva tudi vinarno. Točiva izborna kalifornijska, Trinerjevo in druga bela in rudeča vina. Beli Burgundec, beli Tokajec, Risling in druga fina vina se dobe pri nas na debelo in drobno.
Potniki dobe pri nas prenočišče in vso postrežbo.
Vsi dobrodošli!
Brata Mladič,
585—587 South Centre Avenue, na vogalu 18. ulice, Chicago, Ill.
Telefon: Loomis 498.

GLAVNA SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Ljubljani, Kongresni trg št. 15,
nasproti nunske cerkve,
sprejema in izplačuje hranilne vloge ter jih obrestuje po
4½%
to je od vsacih 100 kron 4 K 50 vin., in sicer takoj od dneva vložitve pa do dneva dvige, tako da vlagatelj, bodisi da vloži, bodisi da dvigne začetkom, v sredi ali koncem meseca, ne izgubi nič na obrestih. Za vložene zneske pošilja vložne knjižice priporočeno poštnine prosto. Hranilnica šteje 300 članov, ki reprezentujejo 5 milijonov kron čistega premoženja. Ti člani jamčijo, vsled registrirane neomejene zaveze zavoda, s celim svojim premoženjem za vloge, tako da se kake izgube ni bati. Zatoraj pozivljamo vsacega Slovenca v Ameriki, ki se misli povrniti v domovino, da svoje prihranke direktno pošilja v slovensko hranilnico v Ljubljano, s čemur se obvaruje nevarnosti, da pride njegov s trudom prihranjeni denar v neprave roke in ima ob jednem to dobro, da mu ta takoj obresti nese.
Naslov je ta:
Glavna slovenska hranilnica in posojilnica v Ljubljani, Kranjsko, Avstrija.
Predsednik: Dr. Matija Hudnik.
Denarne pošiljatve iz Zjed. držav in Canade posreduje g. Frank Sakser, 109 Greenwich St., New York.

Nižje podpisana priporočam potujočim Slovencem in Hrvatom svoj.....
SALOON
107-109 Greenwich Street, NEW YORK
v katerem točim vedno pivo, doma prešana in importirana vina, fine likerje ter prodajam izvrstne smodke.....
Imam vedno pripravljen dober prigrizek.
Potujoči Slovenci in Hrvatje dobé.....
stanovanje in hrano
proti nizki ceni. Postrežba solidna.....
Za obilen poset se priporoča
FRIDA VON KROGE
107-109 Greenwich Street, New York.

BENZIGER BROTHERS,
NEW YORK, N. Y., 36-38 BARCLAY STREET. | CINCINNATI, OHIO, 343 MAIN STREET. | CHICAGO, ILL., 211-213 MADISON AVE.

POZOR, SLOVANSKA KATOLIŠKA DRUŠTVA!

Izdelovalci banderov, društvenih zastav, znakov in regalij po naročilih.
Vsako naročilo se izvršuje pod osobnim nadzorstvom tvrdke.
Na zahtevo pošljemo vzorce naših znakov, prevzamemo tudi načrte in risanje raznovrstnih zastav in bander.
Vedno v zalogi ZLATI in SREBRNI ZNAKI z iglastim ali gumbičnim priveskom.
Pišite po katalog in ceno, predno se drugam obračate. Odgovorili Vam bodemo v slovenskem jeziku. Dopisoval Vam bode rojak g. Lupša.

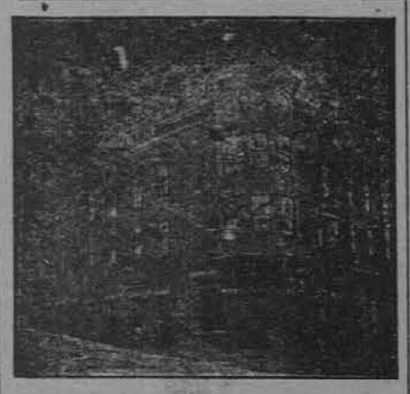
Rojaki, podpirajte rojaka!
Podpisani priporočam svojo dobro urejeno GOSTILNO, v kterej točim vedno SVEŽE PIVO, prodajam DOBRE SMODKE in LIKERJE. Pri meni se tudi dobi vsak dan DOBRA HRANA. Ako kak rojak pride v FOREST CITY, PA., naj na postaji vpraša za mene in gotovo bode prišel do mene in do znancev. Ako kedo potrebuje kak svet, naj se name obrne. Naše geslo toraj bodi:
svoji k svojim!
Martin Muhič, hotelir.

V FRONTENAC, KANS., in okolici je moj zastopnik Mr. Leopold Krushitz. Imenovani gospod deluje že mnogo let z menoj in sva vedno v najlepšem soglasju, zato ga rojakom toplo priporočam. Fr Sakser.

JOHN KRACKER
1199 St. Clair St., Cleveland, O.

Priporoča rojakom svoja izvrstna VINA, ktera v kakovosti nadkriljujejo vsa druga ameriška vina.
Rudeče vino (Concord) prodajam po 50c galono; belo vino (Catawba) po 70c galono.
NAJMANJŠE NAROČILO ZA VINO JE 50 GALON.
BRINJEVEC, za kterega sem importiral brinje iz Kranjskega, velja 12 steklenic $15.00. Brinjevec je najbolje vrste, ker je žgano na isti način, kakor doma na Kranjskem.
NAROČBAM JE PRILOŽITI DENAR
Za obila naročila se priporoča
JOHN KRACKER
1199 St. Clair St., Cleveland, O.

BABI telefon kadar dospeš na kako postajo v New York in ne veš kako priti k FR. SAKSERJU. Pokliči številko 3795 Cortland in govori slovensko.

Compagnie Générale Transatlantique.
Francoska parobrodna družba
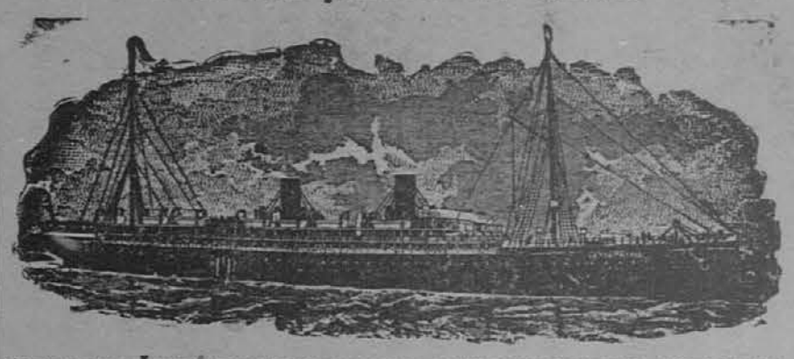
DIREKTNA ČRTA DO HAVRE-PARIS-SVICO-INNSBRUK LJUBLJANA.
POŠTNI PARNIKI SO:

„La Lorraine",	na dva vijaka	12.000 ton,	25.000 konjskih moči.	
„La Savoie",	„ „ „	12,000 „	25.000 „	„
„La Touraine",	„ „ „	10.000 „	12.000 „	„
„L'Aquitaine",	„ „ „	10.000 „	16.000 „	„
„La Bretagne",		8.000 „	9.000 „	„
„La Champagne",		8.000 „	9.000 „	„
„La Gascogne",		8.000 „	9.000 „	„

Parniki odpljujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih ob 10. uri dopoludne.
Parniki odpljujejo iz pristanišča štv 42 North River, ob Morton Street:

La Champagne	4. avgusta 1904.	*La Savoie	8. sept. 1904.
La Gascogne	11. avgusta 1904.	*La Touraine	15. sept. 1904.
*La Touraine	18. aug. 1904.	*La Lorraine	22. sept. 1904.
*La Lorraine	25. aug. 1904.	La Bretagne	29. sept. 1904.
La Bretagne	1. sept. 1904.	*La Savoie	6. oktobra 1904.

Parniki z zvezdo zaznamovani imajo po dva vijaka.
Glavna agencija: 32 BROADWAY, NEW YORK.

HOLLAND-AMERICA LINE
(HOLLAND-AMERIŠKA ČRTA)
vozi kraljevo nizozemsko in pošto Zjedinjenih držav
med NEW YORKOM in ROTTERDAMOM preko Boulogne-sur-Mer.

NOORDAM, parnik z dvojnim vijakom, 12,500 ton.
RYNDAM, parnik z dvojnim vijakom, 12,500 ton.
POTSDAM, parnik z dvojnim vijakom, 12,500 ton.
STATENDAM, parnik z dvojnim vijakom, 10,500 ton.
ROTTERDAM, parnik z dvojnim vijakom, 8300 ton.
Najceneja vožnja do ali od vseh krajev južne Avstrije.
Radi cene glej na posebej objavljenih listinah.
Parobrodna črta ima svoje pisarne v mestih:
DUNAJ, I. Kolowratring 10. | INOMOST, 3 Rudolfstrasse.
TRST, št. 7 Prosta luka. | BRNO, 21 Krona.
Parniki odpljujejo:
Iz ROTTERDAMA vsak četrtek in iz NEW YORKA vsako sredo ob 10. uri zjutraj.
HOLLAND-AMERICA LINE,
39 Broadway, NEW YORK. 90-2 Dearborn St., CHICAGO, ILL.

RED STAR LINE
(Prekomorska parobrodna družba „Rudeča zvezda")
posreduje redno vožnjo s poštnimi parniki med New Yorkom in Antwerpenom.
Philadelphijo in Antwerpenom.
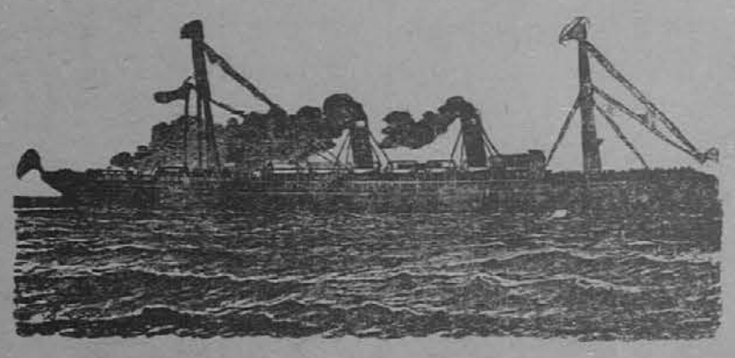
Prevaža potnike s sledečimi poštnimi parniki:

VADERLAND dva vijaka	12760 ton.	KROONLAND	12760 ton.
ZEELAND	11905 ton.	FINNLAND	12760 ton.

Pri cenah za medkrovje so vpoštete vse potrebščine, dobra hrana, najboljša postrežba.
Pot čez Antwerpen je jedna najkrajših in najprijetnejših za potnike iz ali v Avstrijo: na Kranjsko, Štajersko, Koroško, Primorje, Hrvatsko, Dalmacijo in druge dele Avstrije.
Iz NEW YORKA odpljujejo parniki vsako soboto ob 10. uri dopoludne od pomola štev. 14 ob vznožju Fulton Street. — Iz PHILADELPHIJE vsako drugo sredo od pomola ob vznožju Washington St.
Glede vprašanj ali kupovanja vožnjih listkov se je obrniti na:
Office, 9 Broadway, New York City.
90—96 Dearborn Street, CHICAGO. Century Building, SAINT LOUIS. 21 Post Street, SAN FRANCISCO, — ali na njene zastopnike.